

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ

BAKI DÖVLƏT UNİVERSİTETİ

MAGİSTRATURA SƏVİYYƏSİ ÜÇÜN

PROQRAM

İxtisas: 060603 – “Hidrogeologiya mühəndisliyi”

060604 – “Geofizika mühəndisliyi”

FƏNN: MİF-B01 “Elmin müasir problemləri”

(1 il)

*Bakı Dövlət Universitetinin Geologiya fakültəsinin
Elmi Şurasının qərarı ilə çapa təqdim edilmişdir.
(Protokol № 1, 30.09.2022-ci il tarixli)*

BAKI – 2022

–zəlzələlərin əsas xarakteristikası və proqnozunun fiziki-geoloji əsaslarını.

Bacarmalıdır:

- yeraltı hidrosferə texnogen təsir – geokoloji xəritələri tərtib etməyi;
- hidrogeoloji və mühəndisi-geoloji tədqiqatlarda geofiziki metodların səmərəli tətbiqini;
- geofiziki nəticələrin geoloji dəyərləndirilməsini ;
- avtomatik informasiya sisteminin yaradılması ilə geokoloji mühitdə baş verə biləcək proseslərin proqnozlaşdırılmasını.

Yiyələnməlidir:

- elmin sahə üzrə müasir problemlərinin həlli istiqamətində praktiki vərdişlərə;
- geokoloji mühitin monitorinqi üzrə tədqiqatların aparılması bacarığına;
- zəlzələlərin proqnozunun müasir modellərinin metodlarını təhlil və tətbiq etmək bacarığına;
- proqressiv metod və üsulların tətbiqi ilə geokoloji şəraitdə baş verə biləcək neqativ halların qarşısının alınması üçün qabaqlayıcı tədbirlərin irəli sürülməsi bacarığına.

Fənnin başqa elmlərlə əlaqəsi. Fənnin yaxşı mənimsənilməsi üçün magistrantlar “Hidrogeologiya”, “Mühəndisi geologiya”, “Hidrogeokologiya “Geofizikanın əsasları”, “Zəlzələlərin proqnozlaşdırılmasının fiziki-geoloji əsasları” və digər fənlər üzrə bilik, bacarıq və təcrübəyə malik olmalıdırlar.

Mövzu üzrə saatların paylanması

№	Mövzular	Cəmi	O	
			cümlədən	
			müh	məş.
1	2	3	4	5
1.	Giriş	4	2	2

1	2	3	4	5
2.	Təbii su ehtiyatları, texnogenet şəraitində yeraltı su ehtiyatlarının ekoloji vəziyyəti və istifadəsi problemləri	8	4	4
3.	Ekzogen geoloji proseslər. Hidrogeoloji və mühəndisi-geoloji tədqiqatlarda geofiziki üsulların tətbiqi və perspektivliyi	8	4	4
4.	Təbii tektonik proseslər – zəlzələlər. Zəlzələlərin proqnozu problemi	4	2	2
5	Geoekoloji mühitin monitorinqi	6	3	3
	Yekun	30	15	15

Mövzular və onların məzmunu

1. Giriş. “Elmin müasir problemləri” fənninin məqsədi və əsas məsələləri [1, 2, 5, 6].

2. **Təbii su ehtiyatları, texnogenet şəraitində yeraltı su ehtiyatlarının ekoloji vəziyyəti və istifadəsi problemləri.** Yerüstü və yeraltı su ehtiyatları, texnogen amillərin təsiri şəraitində onların ekoloji vəziyyətinin qiymətləndirilməsi. Yeraltı su ehtiyatlarından istifadənin perspektivliyi. Respublikanın təbii su ehtiyatlarının inteqrasiyalı idarə edilməsi.

Yeraltı hidrosfer ətraf mühitin bir hissəsi kimi. Texnogenet yaranmasının ilkin şərtləri. Qrunt və təzyiqli suların çirklənmədən təbii mühafizə şəraitinin qiymətləndirilməsi. Texnogenet yeraltı suların səviyyəsinə, sərfinə və keyfiyyətinə təsiri. Sənaye, məişət və kənd təsərrüfat çirkləndiricilərindən yeraltı su ehtiyatlarının mühafizəsi. Yeraltı su ehtiyatlarına neftin hasilatı, saxlanması və nəqlinin ekoloji təhlükəsi.

Sugötürücülərin grunt və təzyiqli sulu horizontlara təsiri. Yeraltı su ehtiyatlarının tükənməsi və onun qarşısının alınması. Yeraltı hidrosferə təsir edən texnogen amilləri əks etdirən geoekoloji xəritələr və onların tərtib edilməsi prinsipləri [1, 3, 6, 7].